

(1292) ja cita una vinya a *Cassanya* (Cerca 1959, 37, 45), i avui al mateix terme hi ha la *font d'en Cassanyes* (*Gran Geogr. Com. Cat.* xiv, 331). — ³ Aquesta menció, amb *ci* per *ss*, deu representar una ultracorreció per *Cassaneto*; cf. *Kassaneto* 879 referit al veïnat conflent del mateix nom. — ⁴ Cf. oc. *Cassagnac* (Lot), *Chassagnac* (Corrèze) (Mistral, *TdF* I, s. v.). Respecte al *Cassanac* conflentí, JCor. observa (1959): «Avui és terra pelada i aglevada, no hi ha cap arbre; l'arbreda és més avall i ja comença un centenar de metres al Sud d'allà. El roure abunda en aquestes terres, i és segur que el bosc tenia més extensió segles endarrere; és de creure que allí hi havia hagut força roures. Allí sota mateix hi ha *La Vernosa*, i avui tampoc no hi ha verns.»

CASSARELL i CASSO

1) *Cassarell*, veral del terme de Sant Pol de Mar (Maresme) que es troba al peu del turó de Can Tiril, o sigui a la vall que baixa des del NO. cap a l'extrem NE. del poble. Oït *kāsārēl* per JCor. anys 1924 i ss.

2) *El Casso*, veral a la part O. de la Vall del Freixe, entre l'Argentinari i la Font de Matacà, a Espolla (Alt Empordà) (xxii, 72.22; 73.2).

ETIM. *Cassarell* ha de venir d'un diminutiu del ll. CARCER, -ERIS 'presó' (en -ELLUM). *El Casso* prové d'una forma dissimilada i velaritzada **El Càrçol* < CARCER (cf. *DECat* II, 568b15-18). L'un i l'altre són verals encaixonats en el fons d'una vall, d'on ve la idea de presó. Cf. els art. *Càrcer* i *Vallcarca*. La reducció *rç* > *ss* com en *Cassibrós* (art. infra). J. F. C.

CASSERRES

1) *Sant Pere de Casserres*, antic monestir convertit avui en masia dalt d'un cingle damunt el Ter dins la punta N. del gran meandre que aquest descriu entre Còdol Dret i Sau.

DOC. ANT. *Sancti Petri de Castrum Serras* a. 1078 (en un doc. llegit a l'Arxiu de Solsona per JCor.); *Gaserres* a. 1109 (*BABL* IV, 41); *Casserris* S. XII llistes de par. del bisbat de Vic p. p. Pladevall; *Sancti Petri Castrum Serrensis* a. 1238 (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 441 n.º 16); *Monasterii Castisserris* a. 1275 (ibid. II, 415); *Casserres* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 131).

2) *Casserres de Berguedà*, vila i municipi del Berguedà, a la vall de la riera de Clarà.

PRON. MOD.: *kāsērēs*, oït per JCor. a Montclar de Berguedà i a Puig-reig.

DOC. ANT. *Kastro Serras* a. 932 (Montsalvatje xv, 128); *Castroserras* a. 1011 (*Marca Hispanica*, 981); *Caserres* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 62).

3) *Casserres del Castell*, poble i antic municipi de la Baixa Ribagorça, a la vall del riu Guart.

PRON. MOD.: *kāsērēs*, oït per JCor. a Corçà (xv, 190) i a Blancafort (xvii, 198); *kāsērīs*, a Alfarràs (xvii, 151).

DOC. ANT. *Castserras* a. 1063 (*Liber feudorum* I, 60

55); *Castro Serras* a. 1067 (ibid. I, 153); *Castro Serris* a. 1067 (ibid. I, 154); *Castro Serris* a. 1072 (ibid. I, 157); *Castserras* a. 1076 (ibid. I, 525); *Cast Serres* a. 1079 (doc. llegit a l'Arxiu de Solsona per JCor.); *Castserras* a. 1094 i 1095 (id. id.); *Castrum Serris* a. 1096 (id. id.); *Castris Serris* a. 1130 (id. id.); *Castris Serris* a. 1131 (*CoDoACA* IV, 6); *Castro Serris* a. 1162 (Kehr, *Papsturk.*, 377); *Caseris* a. 1279 (*Rat. Dec.*, 184); *Catserris in Rippacurcia* a. 1279 (ibid., 191); *Caserres in Rippacurcia* a. 1280 (ibid., 199).

4) *Casserres*, NL antic, avui desconegut cap a l'alt Gàia. En un document de Santes Creus de l'any 1018 parla de *Castriserras*, entre donacions de Lilla, Montagut, Querol i Pinyana (*Llibre Blanc de Santes Creus*).

ETIM. *Casserres* era, en els tres casos que tenim ben documentats, a l'Edat Mitjana el nom d'un castell famós. De cada un d'ells resten encara importants ruïnes. El nom prové del llatí CASTRI SERRAS 'les serres del castell' (referides a les importants cadenes de muntanyes on són edificats els castells i les localitats), que, perduda la primera *r* per dissimilació, esdevé *Castserras* i després *Casserres*. Coromines rebutja una base CASTRUM SERRAE, que no dona compte de la -s final perquè no hi ha casos de genitius en -AE en la nostra toponímia (cf. *E. T. C.* II, 77-78). J. F. C.

CASSIBRÓS

Llogaret situat a l'esquerra de la Noguera de Cardós entre Ainet i Ribera. Pertany al municipi de Ribera de Cardós (Alt Pallars). Es parla també del *Bosc de Cassibrós* [*bóç de kasibrós*] i dels *Cortals de Cassibrós*, en el camí que va al *Pla de Negua*, entre el llogaret i *Fontgelosa*. El *Puig de Cassibrós* [*púig de kasibrós*] és dalt del *Pla de Negua*, damunt del llogaret. Malnom ètnic: *picaapedrers*, *pica-roques*, *pica-roquers* (Pep Coll, *El parlar del Pallars*, p. 120).

PRON. POP.: *kasibrós*, oït així per JCor. en nombroses ocasions (anys 1931 [Ll. XVIII, 89], 1933 [Ll. XXII, 79], 1934 [Ll. XXIV, 54], 1941-1944 [Ll. 69]).

DOC. ANT.: a. 1120, *Carcebro* (Valls, *Aneu*, 289); a. 1120, *Carcibros* (Valls, *Aneu*, 289); a. 1146, «Annas et Bonestarre. I. modium, Estaon .I. modium, *Carcibros* dimidium modium» (Puig i Ferreté, *Cart. Gerri*, 134, lín. 14); a. 1174, «Fortugnum de *Carcibros*» (Puig i Ferreté, *Cart. Gerri*, 161, lín. 2); a. 1281, *Car-sibros* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 54); a. 1281, «Bernat de Besan, castla de *Carsibros*» (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 55); a. 1281, *Carabros* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 52), deu ser una mala lectura de *Carcibrós*; a. 1257-1269, *Carcibros* (Pujol, *Doc. Vg. Urg.*, 23.2).

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. 1) *Llissabrós*. És un nom que coneixem només gràcies a l'*Espill de Castellbó*, de l'any 1518. Segons aquest document la reina tenia en terme d'Alins una «terra en la coltia de *Llissabros*» (fol. 64r; p. 56 en l'edició de Cebrià Baraut). Com que en aquell temps Alins no afrontava gens ni amb Ribera de Cardós ni amb Cassibrós, és clar que no es tracta de cap lligó errada del nom d'aquest po-